

Vt 19 Seinäjoki–Lapua

Valtatie 19 on Etelä-Pohjanmaan valtavyöly ja osa päävyölyasetuksen mukaista maanteiden runkoverkkoa. Vilkasliikenteisen ja onnettomuusalttiin tieosuuden Seinäjoki–Lapua leventtäminen nelikaistaiseksi ja liittymien muutostyöt parantavat liikenneturvallisuutta ja liikenteen sujuvuutta.

Nykytila

Valtatie 19 palvelee pitkämatkaista etelä-pohjoissuuntaista liikennettä maakunnan läpi sekä paikallista asutusta ja elinkeinoelämää. Tie kuuluu maanteiden runkoverkon palvelutasoluokkaan I.

Yhteysväillä Seinäjoki–Lapua ongelmia aiheuttavat mm. suuri raskaan liikenteen määrä ja hidas maatalousliikenne. Tien aikaisempi 100 km/h nopeusrajoitus on jo useita vuosia sitten laskettu 80 km/h. Liikennemäärä suunnittelualueella on linjaosuudella 11 500–13 500 ajon/vrk (KVL 2024) ja Lapuan keskustan kohdalla 9 000–10 600. Raskaan liikenteen määrä on 900–1200 ajon/vrk (KVLras 2024).

Suunnittelualueella on viimeisen viiden vuoden ajanjaksolla sattunut 18 poliisin tietoon tullutta henkilövahinkoon johtanutta liikenneonnettomuutta vuodessa. Näistä 3 on johtanut kuolemaan. Vala-mallinuksen mukainen onnettomuusaste 4,2 hevaonn. / 100 milj. ajon.km on valtateiden keskitasoa, mutta onnettomuustiheys 17,6 hevaonn./100 tiekm. on huomattavasti suurempi kuin valtateillä keskimäärin.

Hankkeen sisältö ja tavoitteet

Hankkeessa parannetaan vaiheittain tieosuutta Seinäjoelta Kivisaaren eritasoliittymästä Lapuan Ritamäen eritasoliittymään. Toimenpiteisiin sisältyy myös liittymäjärjestelyjä ja meluntorjuntatoimenpiteitä. Hanke edistää maakuntakaavassa sekä maakunnan ja valtakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmissa esitettyjä tavoitteita parantamalla saavutettavuutta ja tieverkon tehokkuutta.

Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa on rakennettu Lapuan ja Nurmon 2+2-ohituskaistaosuudet sekä Atrian eritasoliittymä. Hankkeen tavoitetilassa tieosuus rakennetaan 2+2-yhteydeksi (nopeusrajoitus 100 km/h) koko matkalla Seinäjoen ja Lapuan Koveron välillä. Tavoitetaso vaatii tiesuunnitelmien laatimisen Kivisaari-Atria välille, Hipinmäki-Muurimäki-välille sekä Lapuan ohituskaistan ja Koveron eritasoliittymän väliselle osuudelle. Lisäksi Koveron ja Ritamäen eritasoliittymien väliselle osuudelle laaditaan esisuunnitelma toteutettavista vaihtoehdoista.



Aikataulu

Kt 67 ja vt 19 Kivisaari–Atria-välin tiesuunnitelma on hyväksyttävänä. Hankkeen kiireellisin kohde, ns. Tepon liittymän katkaisu on saanut 11 M€ rahoituksen. Hankkeesta on myös erillinen hankekortti.

Tiesuunnittelu osuudelta Hipinmäki-Muurimäki on käynnissä ja suunnitelma valmistuu (asetetaan nähtäville) 2025.

Esisuunnitelma Lapuan keskustan kohdan tavoitetilan ja aluevarausten määrittämiseksi on käynnistynyt 2024 ja valmistuu loppuvuodesta 2025.

Kustannukset

Kivisaari-Atria-hankkeen kustannusarvio on 48,5 M € (MAKU 145, 2020=100). Kustannusarvio sisältää rahoituksen saaneen Tepon liittymän katkaisun,

Hipinmäki-Muurimäki-hankkeen kustannusarvio on 41,5 M € (MAKU 145, 2020=100).

Muiden kohteiden kustannusarviot päivittyvät suunnittelun edetessä.



Keskeiset vaikutukset

Hanke toteuttaa valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteista erityisesti saavutettavuuden, tehokkuuden ja liikenneturvallisuuden tavoitteita. Lisäksi liikenteen sujuvuus parantuu ja liikennevirrasta tulee tasaisempaa, millä voi olla vähentävä vaikutus myös liikenteen päästöihin.

- Liikenteen sujuvuus, täsmällisyys ja tehokkuus paranevat ja matka-ajat lyhenevät valtakunnallisessa ja seudullisessa liikenteessä
- Alueiden saavutettavuus paranee ja pendelöinti sujuvoituu
- Liikenneturvallisuus paranee merkittävästi
- Rinnakkais- ja yksityistiejärjestelyt vähentävät maa- ja metsätalousliikenteen liikennöintitarvetta valtatiellä
- Osalle maanomistajista ja tievarren asukkaista tulee kiertohaittaa uusista liittymäjärjestelyistä

Riskit

Kivisaari-Atria hanke koostuu kahdesta erillisestä ja eri ikäisestä tiesuunnitelmasta, mikä voi aiheuttaa kustannusriskejä. Kesällä 2024 laadittu toteutettavuuden arviointi ja kustannusarvioiden yhtenäistäminen vähentää kuitenkin vanhan tiesuunnitelman laaturiskiä. Hipinmäki-Muurimäki hankkeen tiesuunnitelma on tuore ja kokonainen, eikä hankkeella ole tunnistettu merkittäviä tai poikkeavia kustannusriskejä.

Tarkempaa vaikutustietoa

Kivisaari-Atria-hankkeen loppuun saattamisen alustava HK-suhde on 0,9. HK-suhde päivittyy rahoituksen saaneen toteutushankkeen (nk. Tepon liittymän katkaisu) valmistuttua, kun hankkeen loppuun saattamisen kustannusarvio varmistuu. Hipinmäki-Muurimäki-hankkeen HK-suhde on 0,8.

Kivisaari-Atria hankkeen loppuun saattamisen hankearviointi valmistui syksyllä 2025. Hipinmäki-Muurimäki-hankkeen arviointi valmistui keväällä 2025. Muiden kohteiden hankearvioinnit valmistuvat suunnittelun edetessä.

Kannattavuuslaskelmassa hankkeiden hyödyt muodostuvat erityisesti tienkäyttäjien ja kuljetusten nopeutumisesta sekä liikenneturvallisuuden parantumisesta.

Lisätietoa

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Timo Liljamo, p.0295 027 796
Väylävirasto, Osastonjohtaja Tapio Ojanen, p. 029 534 3209